

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator**

Deklarasjonsnummer: 34708

BLACK BISON FLYTENDE ANTIKKVOKS (Liberon nr. 270)**1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**

Voks til tre. Nærer og fremhever treets farge og struktur.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

ALANOR AS

Tvervedveien 2-6, Skallevoid

Tel.: 33 36 29 70

Boks 2190

Faks: 33 36 29 71

N-3103 Tønsberg

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post): post@alanor.no**1.4. Nødtelefonnummer**

22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Brannfarlig, hudallergen og miljøskadelig væske med langtidseffekter.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3;H226 Skin Sens. 1;H317 STOT SE 3;H336 Aquatic Chronic 3;H412

2.2. Merkingselementer

ADVARSEL

Inneholder: Terpentin, vegetabilsk og Hydrokarboner, C₉₋₁₁, n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater

H226: Brannfarlig væske og damp.

H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H412: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

P280: Benytt vernehansker.

P302+P352: VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.

P501: Innhold/holder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer

Inneholder tørrende oljer/alkyd. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikre avfallsbeholdere, henges til tork ute eller brennes under oppsyn.

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler**3.2. Stoffblandinger**

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
<85	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 Asp. Tox, 1;H304 EUH066
<65	Hydrokarboner C ₁₀₋₁₃ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater*	64742-48-9	265-150-3	649-327-00-6	01-2119457273-39	Asp. Tox, 1;H304 EUH066
5-10	Terpentin, vegetabilsk	8006-64-2	232-350-7	650-002-00-6	01-2119553060-53	Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H302+H312+H332 Eye Irrit. 2;H319 Skin Irrit.2;H315 Skin Sens. 1;H317 Asp. Tox. 1;H304 Aquatic Chronic 2;H411
<5	Polyetylenvoks	8002-74-2	232-315-6	-	01-2119488076-30	-

Ordlyden av H-setningene - se avsnitt 16.

* Kun i visse farger.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege.

Hud: Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem.

Øyne: Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.

Svelging: Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.**

Inntreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ring straks etter lege og ambulanse.

Forbrenning: Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrante området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Tørr og sprukket hud samt allergisk hudreaksjon med eksem, rødme og kløe. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Inntreffer oppkastning, ring straks etter lege og ambulanse. Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Slokkingsmidler

Skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Unngå innånding av røygasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Kjemikaliet inneholder terpentin med risiko for selvantennelse. Sølet suges opp med granulat eller likn. (evt. opsamles med kartong). Søl og brukte filler, tvist m.m. kan selvantenne under uheldige forhold. Disse må samles og oppbevares i tett tillukket brannsikker avfallsbeholder, henges til tork ute eller brennes under oppsyn og kontrollerte forhold. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsatt behandling av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Det skal være adgang til dusj til bruk i nødsfall samt øyenskyllflaske. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

Forurensete klær skal oppbevares under vann inntil fjerning eller rensing kan finne sted. **MÅ IKKE TØRKE!** (etter inntørring er det brannfare ved kontakt med organisk materiale).

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse B.

Forsvarlig, utilgjengelig for uvedkommende, adskilt fra matvarer, fôr, legemidler o.l.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se bruksområder – avsnitt 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Arbeidstilsynets grenseverdier i henhold til forskrift 1358 om tiltaks- og grenseverdier (med senere endringer):

50 ppm = 275 mg/m³ Hydrokarboner (White Spirit (aromatinnhold < 22 %))

25 ppm = 140 mg/m³ HA Terpentin (vegetabilsk)

A = Allergifremkallende

H = Stoffet kan tas opp gjennom huden.

DNEL:	Eksponering	Verdi	Populasjon	Virkninger
Hydrokarboner	Langsiktige, dermal	208 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
C ₉₋₁₁	Langsiktige, inhalation	871 mg/m ³ /8h	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	185 mg/m ³	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske

PNEC: Ingen fastsatt.

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilt.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper) (EN 140). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitrilgummi (EN 374). Det har ikke vært mulig å finne data for gjennombruddstid av innholdsstoffene, derfor anbefales det å skifte ut hansken hvis man søler på den.

Øyne: Tettsluttende vernebriller (EN 160) eller ansiktsskjerm (EN 175) ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	Flytende voks, forskjellige farger
Lukt:	Karakteristisk
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	23-<55
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Eksplisjonsgrenser (vol% - vol%):	Ikke bestemt
Damptrykk (kPa, 50°C):	< 110
Relativ damp tetthet:	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	0,75-0,85
Vannløselighet:	Ikke løselig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mm ² /s ved 40°C):	> 20,5
Eksplisive / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant
9.2. Andre opplysninger	Ikke relevant

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Kan selvantenne under uheldige forhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Fareklasse	Data	Test	Datkilde
Akutt giftighet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 5000 mg/l/4h (Hydrokarboner)	OECD 403	Leverandør
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	OECD 402	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	OECD 401	IUCLID
	LD ₅₀ (oral, rotte) = 5760 mg/kg (Terpentin)	OECD 401	Leverandør
Etsning/irritasjon:	Moderat irritasjon av hud, kanin (Hydrokarboner)	Draize	IUCLID
	Ingen irritasjon av øyne, kanin (Hydrokarboner)	OECD 405	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Hydrokarboner)	OECD 406	ECHA
	Sensibiliserende, marsvin (Terpentin)	Patch-test	ECHA
CMR:	Ingen bevis for karcinogen effekt, dermal, mus (Hydrokarboner)	OECD 451	ECHA
	Ingen mutagen effekt, in vivo, rotte (Hydrokarboner)	OECD 475	ECHA
	Ingen reproduksjons- eller fosterskader, inhalation, rotte (Hydrokarboner)	OECD 416/414	ECHA

Opptaksveier: Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud. Terpentin kan tas opp gjennom huden og ved omfattende kontakt gi samme symptomer som nevnt under innånding.

Øyne: Kan irritere øynene med rødme.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding". Ved svelging eller oppkastning kan små dråper av produktet bli innåndet og medføre kjemisk betinget lungebetennelse eller vann i lungene. Vær oppmerksom på at symptomene (pustevansker) kan oppstå flere timer etter påvirkningen.

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud. Terpentin kan gi allergi med eksem ved hudkontakt.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datkilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) > 1000 mg/l (Hydrokarboner)	OECD 203 (FW)	Leverandør
	NOEC (Oncorhynchus mykiss, 28d) = 0,23 mg/l (Hydrokarboner)	Ikke opplyst (FW)	Leverandør
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) > 1000 mg/l (Hydrokarboner)	OECD 202 (FW)	Leverandør
	NOEC (Daphnia magna, 21d) = 0,13 mg/l (Hydrokarboner)	Ikke opplyst (FW)	Leverandør
	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 6,4 mg/l (Terpentin)	OECD 202 (FW)	ECHA
Alger	EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) > 1000 mg/l (Hydrokarboner)	OECD 201 (FW)	Leverandør
	NOEC (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 3 mg/l (Hydrokarboner)	OECD 201 (FW)	Leverandør

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Hydrokarboner er lett biologisk nedbrytbare (OECD 301 F).

Terpentin nedbrytes 71,7% i OECD 301 F test, men nedbrytingen er for langsam (>10 dager) til at stoffet kan anses som raskt nedbrytbart. Stoffet er potensielt nedbrytbart.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Hydrokarboner: Log K_{ow} > 3 (mulighet for betydningsfull bioakkumulering). Terpentin ventes ikke at bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

K_{oc} (Hydrokarboner): 60-229 (moderat til stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAL-Kode: 20 01 13 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blandning).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn MALING

14.3. Transportfareklasse(r) 3

14.4. Emballasjegruppe III

14.5. Miljøfarer Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen CSR.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ordlyd på H-setninger nevnt i avsnitt 3:

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

H226: Brannfarlig væske og damp.

H302+H312+H332: Farlig ved svelging, hudkontakt eller innånding.

H304: Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H315: Irriterer huden.

H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H319: Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411: Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

1-16

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel.: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW